

Отже, запровадження інноваційного контролінгу, заснованого на аналітичних технологіях, економетричних моделях та системах раннього попередження забезпечить своєчасне виявлення кредитних ризиків і формування проактивної системи забезпечення фінансової безпеки банку.

Література

1. Звіт про фінансову стабільність. Грудень 2024 року. Національний банк України. 2024.
URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2024-H2.pdf?v=12 (дата звернення: 25.03.2025).

658.1:338.486.22(477)

Грищенко С.І., аспірант
Київський національний університет
технологій та дизайну

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТУРОПЕРАТОРІВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Проблематика дослідження особливостей управління фінансами суб'єктів туристичної діяльності обумовлена як специфікою цього виду економічної діяльності, так і завданнями, які на сучасному етапі розвитку економіки України покладаються на туристичну галузь. Результатом функціонування туристичного підприємства є одержання доходу, перевищення якого над витратами є свідченням успішності суб'єкта туристичної діяльності (СТД). Отже, важливе значення для аналізу фінансових результатів і фінансового потенціалу СТД має аналіз структури доходів і витрат, а також співвідношення між ними.

Дохід СТД має специфіку формування залежно від особливостей і масштабів діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, основними з яких є туристичні оператори (ТО) і туристичні агенти (ТА), а також інші суб'єкти господарювання, що надають послуги у сферах туризму і гостинності. Особливості визначення доходу туроператора і турагента пояснюються відмінностями в характері їх діяльності: якщо туроператор для комплектування туристичного пакета закуповує туристичні ресурси і послуги, то турагент або інший посередник продає готовий до реалізації туристичний продукт за плату у формі агентської (комісійної) винагороди [1]. Дохід СТД формується переважно за рахунок виручки від реалізації туристичного продукту та (або) окремих послуг туристам і туристичним групам (організованими або неорганізованими) [1]. Проте, враховуючи різні функції в формуванні і просуванні на ринок, а іноді і в реалізації комплексу

туристичних послуг туроператорам і турагентом, доцільно визначити різницю у джерелах формування їхніх доходів [1, 2].

В процесі проведеного дослідження було проаналізовано складові доходів і витрат суб'єктів туристичної діяльності різних організаційних форм (ПРАТ, ТОВ, ДП) та масштабів діяльності, використовуючи їх звітність за 2020-2023 рр. (до повномасштабного вторгнення і в період дії військового стану, оцінивши вплив війни на фінансові показники СТД).

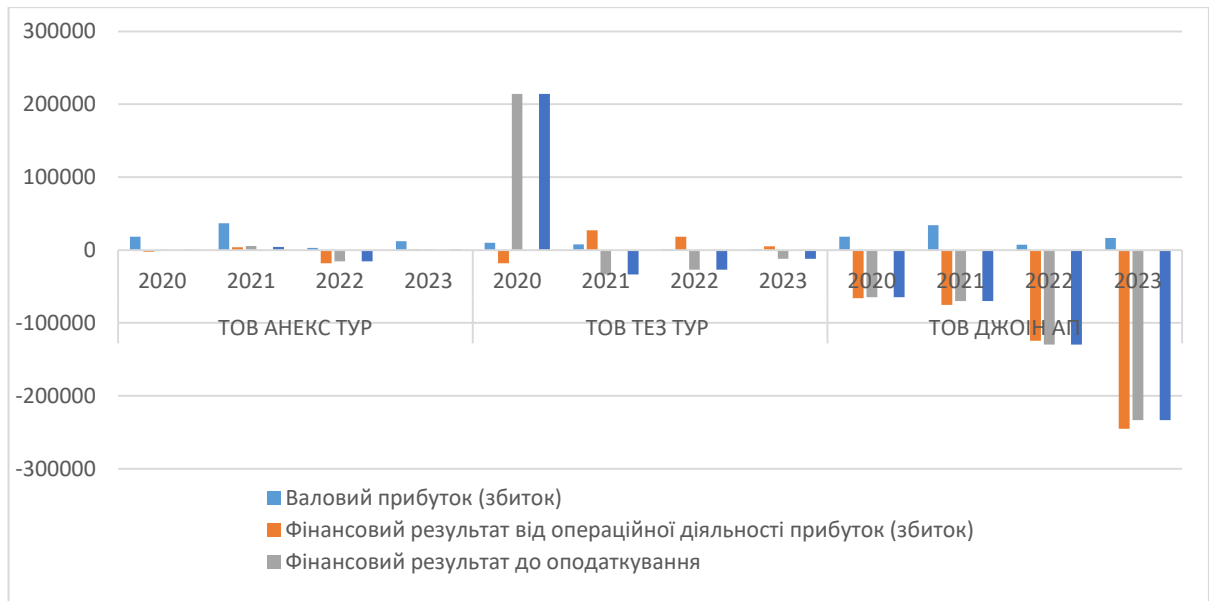

Рис. 1. Динаміка складових фінансових результатів СТД України

На рис. 1 показано динаміку складових фінансових результатів туристичних операторів таких як ТОВ «АНЕКС ТУР» ТОВ «ТЕЗ ТУР» і ТОВ «ДЖОІН АП». Аналіз показав суттєвий вплив військової агресії на фінансові результати туристичних операторів даної групи: усі підприємства в умовах війни втратили доходи і завершили 2022 та 2023 з чистими збитками. Зазначене свідчить, що відновлення потенціалу туристичної галузі потребує як зусиль власне СТД, так і підтримки держави на етапі післявоєнного відновлення.

Література

1. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу. К.: Центр учбової літератури, 2007. - 224 с.
2. Clarity Project. URL: <https://clarity-project.info/edr/02607835>